

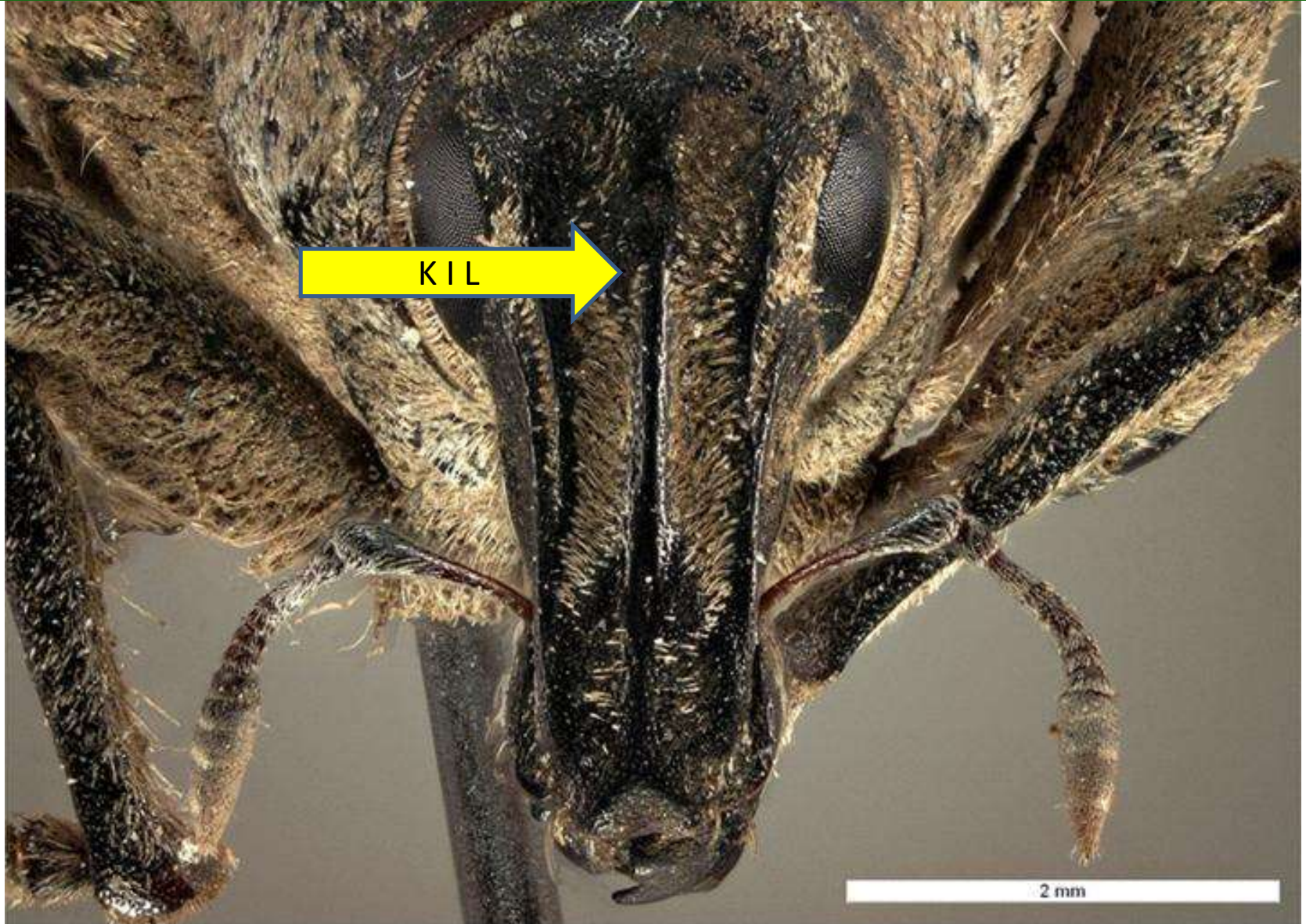
Szarek komośnik (*Asproparthenis punctiventris* - Germar) - – czy potrzebna jest strategia ochrony plantacji??

Warszawa,
14 luty 2019

Dr hab. Inż. Zdzisław Klukowski, prof. nadzw.
Katedra Ochrony Roślin
Uniwersytet Przyrodniczy - Wrocław

Morfologia gatunku – czyli jak rozpoznać szarka komośnika

Morfologia gatunku – czyli jak rozpoznać szarka komośnika

Fot. Z. Klukowski

Okaz typowy

Fot. Z. Klukowski

Zmienność cech gatunku

Fot. Z. Klukowski

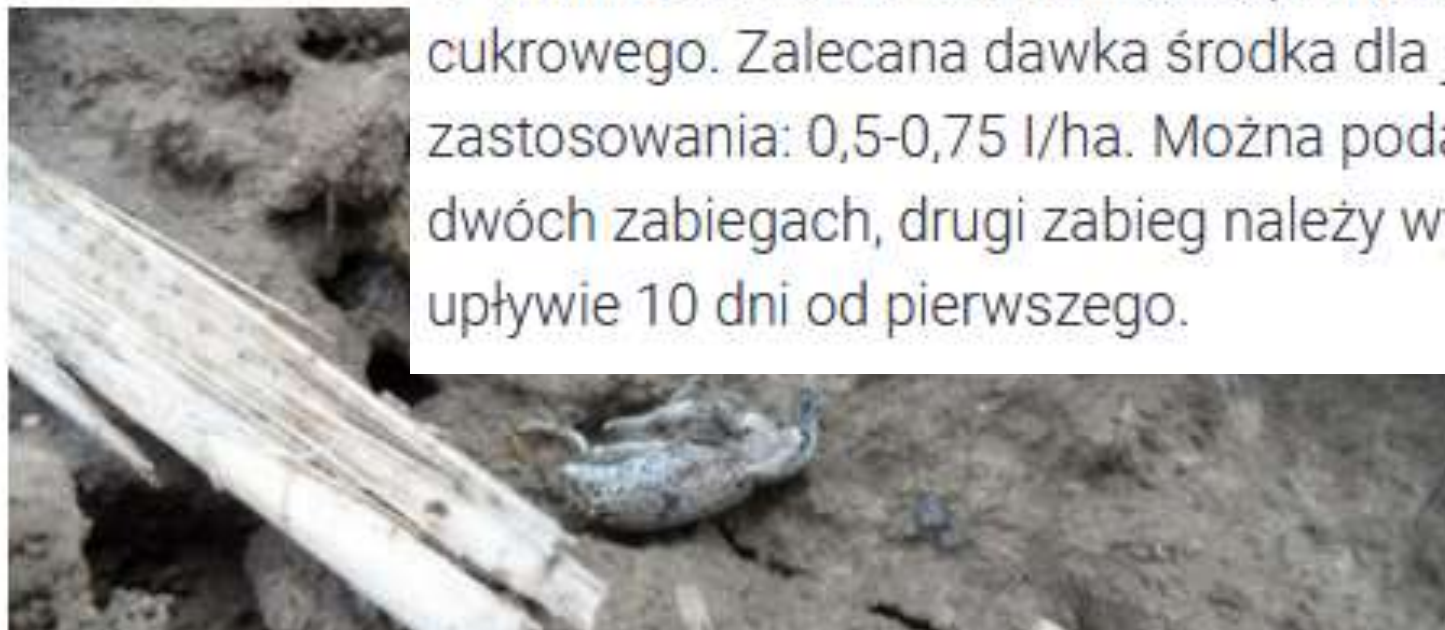
**Szarek ostowiec
(leniwiec)**

Fot. Z. Klukowski

Szarek komośnik – nowy a już groźny

Pełna skuteczność działania uzyskuje się wykonując zabieg w późnych godzinach wieczornych lub nocnych, w chwili żerowania szkodnika na plantacji buraka cukrowego. Zalecana dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 0,5-0,75 l/ha. Można podawać go w dwóch zabiegach, drugi zabieg należy wykonać po upływie 10 dni od pierwszego.

Szarek komośnik, fot.

- W końcu maja ze złożonych jaj wylęgają się larwy. Ich aktywność na korzeniach nie powoduje poważniejszych strat. Żerowanie rozpoczyna się od brzegu pola. Chrząższcze są aktywne nocą, dni spędzają w glebie – dlatego trudno zaobserwować szkodnika – dodaje

Szarek komośnik (*Asproparthenis punctiventris*)

Germar 1834 = *Bothynoderes punctiventris*

- gatunek **nowy** dla Polski ??

- Duża zmienność morfologiczna w obrębie gatunku – skutkowała opisem 8 nowych gatunków później zsynonimizowanych.

W późniejszym czasie reklasyfikacja do 4 podgatunków z czego 2 są szeroko stosowane.

- Występuje w Palearktyce wschodniej i centralnej w pasie lasostepu od Chin po Ukrainę, Turcję, Chorwację i Austrię (w dużym nasileniu).

Bionomia gatunku

- Jedno pokolenie w roku –zimuje imago w glebie
- Przy wiosennej temp. gleby 7-8°C (wg. danych rosyjskich), 8-10°C (wg. danych ukraińskich) przezimowane imago opuszczają leża zimowe (ok.15% populacji diapauzuje 2 lata)
- Wędrowna „piesza” na uprawy roślin komosowatych*
- Przy max. temp. powietrza powyżej 20°C przelot w południe (temp. max.) skokami, a powyżej 25°C przeloty długości do ok. 500m
- Jaja składane w pobliżu roślin żywicielskich do spękań glek na głębokość zapewniającą stałą wilgotność aż do wylęgu.
- Gatunek rozwija 5 stadiów larwalnych, najstarsze stadium ulega przepoczwarczeniu (poczwarka dług. 10-15mm)

* - obecnie rodzina Szarłatowate (Amaranthaceae)

Bionomia gatunku – czyli co robi szarek od wiosny do zimy

- Jedno pokolenie w roku – zimuje imago w glebie
- Przy wiosennej temp. gleby 7-8°C (wg. danych rosyjskich), 8-10°C (wg. danych ukraińskich) przezimowane imago opuszczają leża zimowe (ok.15% populacji diapauzuje 2 lata)
- Czas wychodzenia na powierzchnię gleby zwykle ok.6 tygodni – zależy od tempa wzrostu temperatury i uśłonecznienia w kwietniu.

* - obecnie rodzina Szarłatowate (Amaranthaceae)

Pierwszy żer uzupełniający na chwastach komosowatych

wykaszamy wschody chwastów komosowatych w pobliżu buraczysk

Wiosna

- Wędrówka „piesza” na uprawy

Fot. Z. Klukowski

- Jaja składane w pobliżu roślin żywicielskich do spękań gleby na głębokość zapewniającą stałą wilgotność aż do wylęgu.

Tylko nieliczne samice składają do 750szt. jaj – większość nie jest aż tak płodna.

Jaja owadów są wrażliwe na wysychanie. Spulchnianie międzyrzędzi w okresie składania jaj powoduje ich zasychanie .